

В. М. Молотов јорт доклад куза ВКП(б) XVIII-öd cjezd резолуцијалон продолженје

хозникјаслн денежнј до-ходјас тдчымн содмн.

Мдд пјатилетка војас чд-жн СССР-ын нуддма нас-тојашщј культурнј рево-луција. Началнј да сред-неј школасын велдчыс-јаслн лнд 21,3 миллон-саң содс 29,4 миллонд, та дырј 5—7 классјасн велдчысјаслн лнд содс кык пв, а 8—10 класс-јасн велдчысјаслн лнд содс 15 пв. Вышщј учеб-нј заведенјасын велд-чысјаслн лнд кыптс 550 сурсд. Культурнј стро-ителство паскалс і став мукдм отраслјасн.

СССР-са став сојузнј республикајасн шеддма тдчана успехјас индустри-ализација да населенјелс материјно-культурнј уро-вень кыпдан делын, наци-оналнј б о л ш е в і с т с к ѝ кадјас лдсддмын, став националнј, содержанје сертыс социјалистическј, культура кыпддмын. Мате-ријалнј да культурнј кып-тмлдн дјјасыс торја ыжыдс волны советскј Востокса народјаслн.

4. Мдд пјатилетнеј план победоноснја олмдм пдрт-ом да социјализмн шедд-ом успехјас подув вылын, СССР пырс којмд пјати-леткаын развѣтјелдн был полосад, классјастом соци-јалистическј общество строитом завершитан да социјализмаң коммунизм вочасдн вужан полосад, кор ужалыс јдс комму-нистическја воспитан делд, коммунизм строитыс јдз сознанијын капитализ-мыс коласјас вендм бостд решаушщј тдчанлун.

Но, оз поз чятыны тајд гигантскј могсд решитм-лыс сдкылдунјас, торјдн нн враждебнј капитали-стическј окруженје усло-вјејасын. Торјдн нн сјдн, мыј первој да мдд пјати-леткајас успешнја олмдм пдртм был вѣддтдг, ми-јан промышленност развѣ-тјелдн рекорднј дјјас был вѣддтдг, сы был вѣ-ддтдг, мыј производство техника куза СССР-са про-мышленност панјс воын-муныс капиталистическј странајасдс,—став тајд тор-јас был вѣддтдг, ми нш-та егд на суддј экономи-ческј отношенјын јон-жыка развѣтј капитали-стическј странајасдс.

СССР лдј экономическј независимдј странадн, кодј обеспечиватд асыс овмдс-сд да обороналыс нужда-јас став колана техниче-скј вооруженједн. Аслас развѣтје дјјас сертс СССР-са промышленност сулалд мирын первој местаын. Сек кор капиталистическј странајасса промышлен-ност 1929 во помын заво-дѣтчыс сдкыд экономичес-кј кризс дбрын воис 1937 воын муртса 102,5 прдчен-тд 1929 воа уровеньсан, а 1937 во мдбжынсан, был кризс ударјас улын, бара-

исковтс увлан,—СССР-са промышленност 1937 воын воддчс 428 прдцентд 1929 воа уровеньсан, мыј во-надзса уровенькд откода-лм сертс лод промышлен-ност продукцијалдн содм 8 пв дорыс увжык. 1938 воын СССР-са промышлен-ностлн продукция содс воыа во сертыс ншта 11,3 прдцент был да во-ддчс 477 прдцентд 1929 воа уровень днд,—сек кор капитализм странајасн 1938 воын промышленнј про-дукција чинс 13,5 прдцент был колдм во сертыс да чинс 90 прдцентд 1929 воа уровеньсан.

Капитализмлы противо-ложност, кдн, странајас ку-за развѣтјелдн ыжыд не-равномерност дырј, дбрја дас воын промышленност-лн зоннас ез вв содмыс, а лдј промышленнј прои-зводстволдн тдчана чндм,—СССР-ын ми имейтм про-мышленностлыс неуклон-нј да ддјд кыптм, про-мышленнј продукция во-ыс-во быдмдмыс ырыс ддјас. Но сы всна, мыј воыт мијан страна влѣ экономика боксаң вывѣ дбрдколдмн, СССР-са про-мышленност развѣтјелдн уровеньс населенје душ былд производство размер-јас сертс і дн на ншта тдчымн улынжык техни-ко-экономическј отношен-јын Јевропаса јонжыка развѣтј капиталистическј странајасыс да США-ыс. Тддса, мыј населенје душ былд мијан странаын во-дтдчымн ешажык промыш-леннј продукция, сещдм странајасын дорыс, кыч Америкаса Сојединоннј Штатјас, Англіја, Германи-ја, Франција. Сј, напри-мер, мдд пјатилетка пом кежл-д населенје душ былд СССР-ын во-д влѣ: элект-роенергја кык пв сајас ешажык Францијаын дорыс, пштѣ кујим пв ешажык Ан-гліјаын дорыс, кујим да жын пв ешажык Германи-јаын дорыс, вѣт да жын пв ешажык США-ын до-рыс; чугу—кык пв сајас ешажык Англіјаын да Фран-цијаын дорыс, кык да жын пв ешажык Германијаын дорыс, кујим пв ешажык США-ын дорыс; стал влѣ воб пштѣ кык пв еша-жык Францијаын дорыс, пштѣ кујим пв ешажык Англіјаын да Германијаын дорыс, пштѣ нол пв ешажык США-ын дорыс; ізшом населенје душ былд СССР-ын во-д влѣ не-уна ешажык Францијаын дорыс да тдчымн еша-жык США-ын, Англіјаын да Германијаын дорыс.

СССР пыр на колччд населенје душ былд про-изводство размерјас сертс сј жд сещдм промышленнј товарјас куза кыч ткањјас, бумага, мајтдг да дткымын мукддтор.

Технико-экономическј от-ношенјын јонжыка раз-

вѣтј капиталистическј стра-најас сертс СССР-са про-мышленнј производство размерјаслыс тајд тырмы-тдмлынсд должен лоны тырвыд бырбдма, медым обеспечитны коммунизмыс окончательнј успех сылн капитализмкд историческј ордјысмын.

5. Оні, кор СССР течсис кыч социалистическј госу-дарство, помалс кызыннас народнј овмдмыс техни-ческј реконструкција да промышленностын да вѣ-му овмдсын производство техника уровень сертс сула-л Јевропаса лубдј капита-листическј странаыс воын,—дн ми вермам і долже-нос став судтанас практи-ческја сувтдны да пдрт-ны олмд СССР-лыс осно-внј экономическј мог-суддны да панјны сј-жб экономическј отно-шенјын Јевропаса јон-жыка развѣтј капитали-стическј странајасдс да Аме-рикаса Сојединоннј Штат-јасдс, помдј решитвы тајд могсд матыса кадколасч чд-жн.

Та могыс колд народнј овмдс став отраслјас тех-ническја вооружитмлдн воыд тдчымн быдмдм да, сјкд, машиностроенје да ставнас сдкыд промышлен-ност став мерајасдн развѣ-вајтм, производстволыс став организацијасд да тех-нологјасд решителнја бур-мддм, наукалыс да изобр-етенијаслыс был дост-женјејас паскыда пыртд-мн, производственнј кад-јасдс лнд боксаң, да тор-јдн нн, качество боксаң содтм да промышленност-ын, транспортын да вѣзм-у овмдсын техника бура ос-воитм. Ленин инддкдд соответствјын сы јылыс, мыј „уж производителност, сјд, дбрја шдтын, медса важнј, медса главнј был общественнј строј побе-да был“, ми должендс об-еспечитны социалистическј ордјысдм да стахановскј дѣженје став мерајасдн паскддм, став предпријати-ејасын да учрежденјејас-ын, став колхозјасын тру-ддвдј дисциплина неуклон-нја јонмддм, ми должендс обеспечитны рабочјјас, крестана, интеллигенција уж-лыс вылын, социалистичес-кј обществолыс досто-нј производителност.

Сыкдб шдщ колд обес-печитны народнј доход-лыс сещдм быдмдм да то-варооборотлыс сещдм раз-вѣтје, медым којмд пјати-летка војас чдждн кыпд-ны народнј потребленје 1¹/₂—2 пв. Та могыс, сд-кыд да обороннј индуст-рија јона кыпддмкд от-шдщ, колд паскддны уж паскыда потреблајтан тд-варјаслыс да сојан продук-цијаслыс производство кы-пддм куза, а сј жд обес-печитны рабочјјаслн да служашщјјаслн реалнј уждон соответствуюшщја

содммыс, колхозникјаслн доходјас содммыс позан-лун.

Којмд пјатилеткалн та-јд основнј могјаскд соот-ветствјын, колд обес-печитны карса да сјктса ужалыс јдз став массајас-лыс культурнј уровень тд-чымн кыпддм, вчны ыжыд восков воыд рабо-чј класслыс, социалисти-ческј обществолдн пере-довдј да руковдшщј вынлыс, культурно-техни-ческј уровеньс инженер-но-техническј уж вывса работникјас уровеньс кы-пддм куза историческј делдн.

Којмд пјатилеткаын про-мышленностлн да став народнј овмдслн гдант-скј быдмдм да общегос-ударственнј планкдд со-ответствјын сјдс воыд пе-ребојјастг кыпддм обес-печитмлдн коланлун, тор-јдн нн СССР ортсыса кы-шалдмын империализм аг-

рессивнј вынјаслн содан условјејасын, требутдны ырыс государственнј резервјас лдсддм, став-сыс медвоз, ломтас, элект-роенергја да дткымын обороннј производствојас куза, а сј жд транспорт развѣвајтм куза, страна-са соответствуюшщј район-јасын правѣнја сјдс раз-мешајтмдн, непроизводи-тельнј да ылса перевоз-кајас бырбдмдн да стра-наса основнј экономичес-кј очајасдс места вылын максималнј мында рессур-јасдн обеспечитмдн.

ВКП(б)-лн XVIII-öd cjezd вынсддд СССР-са народнј овмдс развѣвајтм куза којмд пјатилетнеј план-лыс ташдм заданијејас, ко-ддс представитдма СССР-са государственнј Плато-вј Комиссијадн да прѣ-митма ВКП(б) Централнј Комитетдн да СССР-са На-роднј Комиссарјас Сдвѣ-тдн.

II. Којмд пјатилеткаын произ-водство содмдм план

1. Установитны СССР-са став промышленност ку-за продукцијалыс објом 1942 воын, којмд пјатилет-ка меддбрја во былд, 184 миллард шат (1926—1927 војасса донјасын) 95,5 мил-лард шат пддд 1937 во-ын, мддногдн кд којмд пјатилеткаын промышлен-нј продукцијалыс 92 прд-цент был содм.

СССР-са промышленнј продукција быдмдмыс среднегодовј дд којмд

пјатилеткаын установитны 14 прдцент, сы дырј про-изводство средствојас вд-чдм куза среднегодовј прѣрост установитны—15,7 прдцент, а потреблајтан предметјас куза—11,5 прд-цент.

2. Урчитны којмд пјати-летка пом кежл, мддно-гдн кд 1942 воын, промыш-ленностлн важнејшд от-раслјас куза продукција-лыс ташдм размер:

	1942 во	1942 во 1937 во днд прд-центјасдн
Став промышленност (1926/27 војасса дон-јасын) миллард шатјасдн	184	192
С Б Л Д Ы Н:		
производство средствојас вчдм	114,5	207
потреблајтан предметјас вчдм	69,5	172
Машиностроенје да металлообработка (1926/27 војасса донјасын) миллард шат-јасдн	63	229
Магистралнј паровојас (условнј „Е“ да „СУ“ былд вужддмдн) штукјасдн	2.340	148
Товарнј вагојас (двухоснј исчисленјын суре штукјасдн)	120	203
Автомобилјас суре штукјасдн	400	200
Электроенергја миллард кидоват часјасдн	75	206
Изшом миллон тоннајасдн	243	190
Ул нефт газдн	54	177
Торф	49	206
Чугун	22	152
Стал	28	158
Прокат	21	162
Сы лддын качественнј	5	199
Химическј промышленност (1926/27 војасса донјасын) миллард шатјасдн	14	237
Цемент миллон тоннајасдн	11	202
Делдвдј древеина кысдм миллон кубометр-јасдн	200	180
Пиломатеријалс миллон кубометрјасдн	45	156
Бумага суре тоннајасдн	1.500	180
Хлопчатобумажнј ткањјас миллон метрја-сдн	4.900	142
Шерстаннј ткањјас миллон метрјасдн	177	167
Кучик кдмкот миллон тоњјасдн	258	143
Сахар-песок суре тоннајасдн	3.500	144
Консервјас (НКПП, НКРП, НКМП) миллон банкајасдн	1.800	206
Металлическј конструкцијас суре тонна-јасдн	900	161

3. Машиностроенје став мерајасдн развѣвајтмдн, кодлы принадежитд ведущ-щј роль народнј овмдс техническја вооружитдмын, обеспечитны народнј овмдс став отраслјасд да СССР-са

оборона став видјаслы пере-довдј техника пыртдм, госу-дарстволдн днја требо-ванијејаскд лдсалдмын.

(Воыд лод на).

Ставсоюзса Коммуністическөй (большевикјас) партіјалөн XVIII-öd сјезд

А. А. Андрејев јортлөн реч

(Продолженіе. Заводічөмсө вјөд 28-29-öd №-јасыс)

Сталин јорт сорнітіс нін візму овмөслөн тајө зев важнөй отрасльон серјознөй төдчанлун јылыс. Сын вајөдөм цифрајасыс тыдалө, мыј отчотнөй кадколостө удајтис не сөмын сувтөдны увлан леччөм, но і обеспечитны төдчөмнја сөдөм скөт јурлыдыс, і век жө мі долженөс прізнајтны, мыј скөтвјөдөм куза вөпросјас колөны ылө нөшта рөшиттөдөм.

Мыј торкө скөтвјөдөм кыптөмлы? Ові кө, тыдалө, слаба нөшта ужалөны мјан уна колхозјас да совхозјас көрым база лөсөдөм куза. Мөд кө, абу тырмымөн төждлун да серјознөй веккөдлөм скөтвјөдөм делөын нн Наркомземын, нн уна областнөй советскөй да партіјнөй організаціјасын. Көтө ем абу еша республикајас да областјас, көні делөыс мунө бура нн. Не еша колхозјас да совхозјас кујисны обеспечитны скөт јурлыдыс воөс-воө төдчөмнја сөдөм. Емөс уна да сурс колхознікјас да

Колхозјасын дісціпліна да уж котыртан вөпросјас јылыс

Ме жеңыдіка көсјі ескө нөшта сувтөдны колхозјаслөн організаціоннөй вөпросјас ылө, сы вөсна мыј сорнітны сөмын өтік агротехніка јылыс еша; ем нөшта економическөй сторона, кычө котыртны уж колхозјасын, мыјыс завеситө ассө агротехникасө пріменајтөм. Кушөма колхозјасын колхознөй овмөс да уж котыртан вөпрос рөшајтө делөсө, позө азғыны сурс прімерјас ылын, кор кык, орчча колхоз, кык разнөй пөрадокјас дырјі петкөдлөны прөтивоположнөй резултатјас і урожај куза, і скөт куза, і кохознікјаслөн доходјас куза. Ме вајөда некымын прімер: Орловскөй областын „Свобода“ колхоз, колхозса прөседател Јевсејев, колхозын уж котыртөма бура, зерновөјјас куза шөркода урожај 1938 воын 13 центнер гектар ылыс, сетөма трудөдөн ылө 4—5 кілограмм зерновөј, сөмөн 1 шајт 40 ур. Колхозлөн ем молочно-товарнөй ферма, шөркода лыстөд өтік мөс ылө составлајтө 2.500 літр. А со сыкөд орчча колхоз—Светјаслөн VI-öd сјезд нма колхоз, колхозын делөыс нүдөсө лока, уж котыртөмыс лок, зерновөјјаслөн урожај 1938 воын 6 центнер, сетөма трудөдөн ылө 800 грамм да сөмөн 84 ур, мөс ылө лыстөмыс—900 літр.

Со Чкаловскөй областыс Јекатеріновскөй рајонса „Прогресс“ колхоз, уж котыртөм да дісціпліна сувтөдөма абу лока, колхоз бөстис урожај 8,4 центнер, трудөдөн ылө сетөма 5,6 кілограмм нан, сөмөн 93 ур. Государственнөй поставкајас мынтөма, сыс

колхознікајас, кодјас бур уходөн шөдөдисны зев резултатјас скөт пріплодын да лыстөмын.

Мыј колө? Позө уна сорнітны та јылыс, но главнөйыс сын, медем помавны скөтвјөдөм делөын доңавтөмкөд да самөтоккөд. Скөтвјөдөм делө долженөс бөстны, кычө шулис Сталин, асланыс кіјасө став партіја, став мјан работнікјас партіјнөјјас і беспартіјнөјјас, сіјсө төдөмын кутөдөн, мыј скөтвјөдөмлөн проблема ем өні візму овмөсын прөвоочереднөй проблема. Мі вермам дај долженөс зајмітчыны скөтвјөдөм да көрым база став вөпросјасөн. Колө заінтересујтны став колхознікјас колхознөй стадо развіајтөмын да торјөн нн колхознікјасөс, кодјас ухајвајтөны скөт бөрсө, колхознөй стадо содтан, сіјсө сохрөнитан, продуктівностөсө кыпөдан делөын. Кычө тајөс вөчны? Озыр прімерјас та куза мјанлы петкөдлөны воғынмуныс колхозјас.

кычө колхоз вузалис государствөлы 800 центнер нан, көјдыс пуктөма тырмымөн, көча кешлө лөсөдөмаөс, лыстыс мөс ылө шөркод лыстөмыс 1.448 літр. Орчөдө „Перваја Міхајловка“ колхоз, урожај улын—4,3 центнер, іза под гөрдөма 50 прөцент ылө, көча вөлі нүждөдөма, трудөдөн ылө сетөма 800 грамм, сөмөн 20 ур, мөс ылө шөркод лыстөм 962 літр. Пөрадокыс да уж дісціплінаыс өмө. 1938 во чөждөн вежөсис кујім прөседател.

Колхозјасын резултатјас ылө пөрадокјаслөн вексы да ылајтөмыс тащөм прімерјасө позө вајөдны зев уна. Со мыла колхозјасын пыр настојчівөјжыка сувтөны уж да колхознөй овмөс котыртөмлөн вөпросјас. Кушөм сіјө вөпросјас? Ові кө, заінтересујтны колхознікјасөс ылын урожај да колхознөй скөтвјөдөмлөн ылын продуктівност вөсна тышын. Тајө сторонаыс рөшајтө ставсө. Сені көні колхозјасын тајөс обеспечитөма, сені делөыс мунө неізмерімө буржыка. Делөыс сын, мыј колхозјасын урожај резултатјас ылө да скөтлөн продуктівност быдөм ылө візөдтөг трудөдөн стоімөстын уравниловкалөн емлун, а січ жө ыжыд брігадајасын колхознікјасыс уж обезлічөвајтөм ем колхозјасын уж прөизводителност воөд быдөмөлы основнөй падмөг.

Абу-ө јаснө, јортјас, мыј колхозјасын уравниловкалыс да уж обезлічөдөмыс тајө элементјасө колө бырөдны да кымын өдіжык, сымын буржык.

Мыјөн виставны полөводствөын да скөтвјөдөмын во-

ғынмуныс колхозјасыс да колхознікјасыс замөчөтөлнөй рекордјасө да успехјасө? Сіјөн, мыј торја колхозніклөн либө зөнолөн ужыс абу обезлічөдөма, а вырачөдөма најө уж конечнөй резултатјасын, мыј торја колхозніклөн либө колхознікјас неыжыд группалөн тајө ужыс тыдалө да материалнөја поощрөтөма. Колхознікјас көсөдны, медем најө ужлөн резултатјасыс вөлі тыдалөны трудөфөңјаслөн ыжыд лыдын, но і шөдөдөм урожај да скөтлөн продуктівност ыждалунын, медем ужыс налөн заслуженнөја доңавсис. Секі колхознік пуктас асыс став способностјасө.

Січкө, колхозјасын ужсө кымын јонжыка индивидуализрујтөма зөнојасыс, либө торја колхознікјасыс, кымын јонжыка налыс ужсө поощрөтөма материалнөја, сымын јонжыка сіјө прөизводителнөй кычө урожајын, січө і скөтвјөдөмын. Не еша колхоз прөвнөја рөшөтисны ас орданыс тајө вөпроссө.

Ті төдөдөм, јортјас, мыј мјан хлопөкөн некымын во сајын делөыс мунө өмөла. Урожајыс вөлі улын. Централнөй Комітет да Сталин јорт суітөсны тајө делөс. Сулөліс пыртны колхозјасын урожајност ылө прөвнөя надбавкајас да вужыс ужсө зөнејөвөја посны брігадајасө котыртөм ылө, кычө хлопөкөн делөыс мјан мөдөдөчөс. Хлопөк чу көртөм 13 мөлліон центнерсан 1933 воын кыптис 27 мөлліон центнерөч 1938 воын, а урожајыс 6 центнерсан кыптис 12,9 центнерөч гектар ылыс.

Кік тајө жө делөыс сулөліс шөдөдөм. Централнөй Комітет да Совнарком прөмітисны шуөм, сецөм жө шуөм, кычө і хлопөк куза, і делөыс мөдөс. Січ, 1938 воын, засуха ылө візөдтөг, шөдөді сөајтөм куза план став областјасын вөлі тыртөма. Кік тајө жө вөлі і свөклөдөм.

Но уж зөнејөвөја котыртөмлөн опыт оправдајтис ассө не сөмын технөкскөй културајас куза, вел уна колхоз вужис зөнојас котыртөм ылө і полөводческөй, зерновөј брігадајасын.

Со мыј висталө Костенко јорт, Краснодарскөй крајса Старо-Шөрбіновскөй рајоныс XVII-öd партсјезд нма колхозса прөседател, РСФСР Верховнөй Советса депутат: „Мјан колхозса полөводческөй брігадајасын котыртөма 9—10 морта зөнојас, зөнолы сетсө прөделөннөй участок, код ылын сіјө нүдөдө көча кешлө став лөсөдөчөмсө да обөспөчөвајтө көчајас бөрсө дөчөр. Тащөм ногөн мјан көчөлөн быд участок імеітө асыс збыл төждысыс көчөінөс. Урожај учөтөвајтөм котыртөма зөнојас куза. Колхознікјас зөноын бур-

жыка мөда-мөдсө төдөны да азөдны, коді кычө ужалө да мөда-мөд костас ордөјсө. Воцтө кө зөнојас котыртөдө 50 мортөс брігадаын регуларнөја петавліс уж ылө 17—25 морт, то зөнојас котыртөдө дырјі петө 45—47 морт. Шөчжыкөсө лоныс уж дісціпліна нарушајтөмлөн случөјас, колхоз імеітө оз өмөл резултатјас. Колосовөй културајас куза шөркода бөстөм гектар ылыс 112 пуд урожај“.

Тащөм жө опытыс јөфрөмовскөй зөнојаслөн Сөбірөын. Січ кө, колө рөшөтөлнөјжыка вужны колхозјасын да брігадајасын уж зөнејөвөја котыртөм ылө да индивидуалнөја да зөнојасөн ужыс мынтысөм да прөмірујтөм ылө урожајност серті—тајө өтө сторона.

Мөд сторона—колө отсавны колхозјасыс ырабөткалыс нормајас прөвнөя лөсөдөмын. Наркомземлөн нормајас, кодјасөс лөдөма нөшта 1933 воын, јавө важмисны, тајө каднас колхозјасын лоныс төдчөмөн вежөсөјас, а сек костөі колхозјасын нормајас прөменајтан делөын ыжыд пөстрөта. Колө отсавны прөвнөя нормајас лөсөдөмын, кодјасөс прөверөтөма колхозјас прөдөвөј опыт пыр.

Колхозјасын ужыс мынтысөмын должен артавсыны не сөмын ырабөтајтөм трудөфөңјаслөн лыд, но і урожај резултатјасө брігадајасөн, зөнојасөн да торја колхознікјасөн пуктөм ужлөн качөство. А скөтөс дөчөритөс колхознікјас куза—скөтвјөдөм качөство да налөн продуктівност серті. Тајө смыслын колхозјасын да совхозјасын прөмірујтөм прөменајтөсө јона на тырмытөма.

Көјмөд сторона. Пыр настојчівөјжыка кыдөны требөванөјөјасыс добросөвестнөја ужөлыс да старөјтөс зөв ыжыд лыдлөн колхозјасын уж дісціпліна упорөдөчөтөм јылыс, мыј јітөдөма колхозјас быдөмкөд, колхознікјас прөделөннөй болшөнствөлөн обшөственнөй созөанөје јоншөмкөд, да, тыдалө, сыкөд, мыј ем на колхознікјаслөн төдөса јукөн, кодјас вөвтөсөдөны колхозса шленјас зөанөјөдө да сіјө жө кадын прөнебрегајтөны колхозын обшөственнөй уждөн, скөт да прөусафөбнөј мујас куза личнөй овмөс пөлтөмын шөлочка да зарөботок корсөдөн. Кік тыдалөна, мыј колхозјас прөвөс требөјтны быд колхознікөсан колхозын ужыс известнөй мөнімум. Сөлхозартөлөса шленлөн зөанөје да прөвајас пуктөны і известнөй обөзөтөствөјөс. Оз позө шуны ас тө колхознікөн і сіјө жө

кадын помөкајтны колхознөн да сөмын вөд ылө ужөвны 30—40 трудөдөн. Колхоз прөв тащөм колхознікјас отношенөјеын оғранөчөвајтны колхознөј вөвөјасөн обслөужөвајтөм да требөјтны власт оғранөјөсаң лышајтны најөс быд сөкас лөгөтајасыс государствөлы налогјас да натуралнөй поставкајас куза, кодјасөс лөсөдөма колхознікјасыс.

Ставөс таын мө долженөс подөержөитны честнөја ужөлыс да добросөвестнөй колхознікјаслөн ыжыдөжык лыдыс требөванөјејасө. Мө обөзөанөс мунны тајө здоровөй требөванөјејасыс-лы вөча да серјознөја бөстөсны колхозын уж котыртөмө воғынмуныс колхозјаслөн да колхознікјаслөн опыт да требөванөјејас серті. А колхозјас вермасны да долженөс увајөитны быд во промышленностлы мөлліонөн жынөдөм том колхознікөс торјөдөм јылыс Сталин јортлыс корөмсө. Ме мөвпөла, позө не сомөнаөвајтчыны, мыј мјан колхозјас да колхознікјас пөса откөлічөтөчөсны та куза Сталин јорт чуөкөдөм ылө. (Аплодөсментјас).

Некымын кыв колхознөй устав ізвөрашөвајтөм јылыс. Вөлі кад, кор мјан колхозјас вөліны слабөс-на да ез вермыны ас ыланөс тырвыөд бөстны обшөственнөй овмөс шөдт вөстө колхознікјасыс потребностјас обеспөчөтөм. Секі прөвнөя вөлі сувтөдөма вөпрос колхознікөлы личнөй овмөсө скөт, прөусафөбнөј мујас лөсөдөм јылыс. Оні, кор тајө мөгсө пөртөма нн өлөмө, став колхознікјаслөн емөс мөсјас да усафөбајас, да кор колхозјасыс јонмөсны нн, колө ударөнөјөсө вөчны обшөственнөй колхознөй овмөс јонмөдөм да паскөдөм ылө, колхознікјасыс потребностјас да доходјас мөгмөдөмын сылыс рөлөсө кыпөдөм ылө. Колхозјасын личнөй да обшөственнөй интересјас прөвнөя сочөтајтөм колө колхознөй стрөјлөн подөулөн, но колхознөй двөрјаслөн личнөй овмөсыс должен пыр јонжыка новөдөдөны узкөпөдсөбнөй харөктер, а обшөшөколхознөй—сөдны, кычө основнөй.

Оз колхознікјаслөн торја двөрјаслыс личнөй скөт да прөусафөбнөй мујас мерөтөг паскөдөм, а сөмын колхозлыс обшөственнөй овмөс сөдтөм вермас обеспөчөитны став колхознікјасыс материалнөй уровөн да зајөточност воөд кыпөдөм. Откөмын мјан местнөй партіјнөй да советскөй організаціјасөса веккөдөлыс јаслөн жө не прөвнөя ма-тыстөдөм да прөкөтка вајөдөс колхознөй устав серјознөја нарушајтөмө, сет-

(Помсө вөдөд 4-өд лыстөбок.).

